

# GYŐZTES CSATÁNK • HŐSÖK, VITÉZEK! JERUZSÁLEM KIRÁLYA



**II.** András (Endre) királyunkat törvényalkotóként emlegeti a magyar történelem, ugyanis mindössze hét évvel az angolok után, 1222-ben ő adta ki Európa második törvénykönyvét, az Aranybullát. De mit keres a győztes csaták sorozatban? – kérdezték. Helye van itt is – válaszolom, hiszen a kalandornak és pazarlónak bélyegzett király valójában jövőbe látó államférfi és tehetséges hadvezér volt.



**Emlékeztek, melyik győztes csatánknak van 2017-ben kerek évfordulója?**

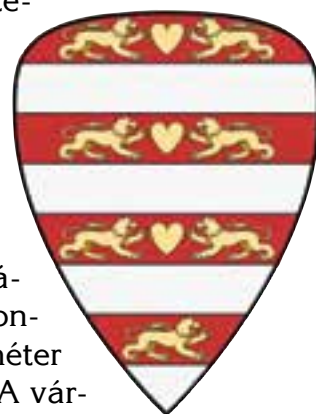
Magyarország akkoriban Közép-Európa legnagyobb katonai hatalma lévén, II. Endre Dalmácia, Horvátország, Ráma, Szerbia, Galícia, Lodomeria és Jeruzsálem királya is volt egy személyben. A magyar király Jeruzsálem uralkodója? Hihetetlen ugye? Ezt a címet Endre szerezte meg, de későbbi királyaink is megőrizték, hiszen rangot és dicsőséget jelentett még akkor is, ha csupán jelképes hatalommal járt.

Hogyan lett II. Endre jeruzsálemi király? Elmesélem.

Éppen 800 évvel ezelőtt, 1217-ben, beváltva édesapjának, III. Béla királynak tett ígétét, II. Endre hadjáratra indult a Szentföld felszabadításáért. Jeruzsálem, ahol Jézus élt, kínhalált szenvedett, és sírja áll, nemcsak nekünk, keresztényeknek, hanem a mohamedánoknak és a zsidóknak is szent városa. Mai napig harc folyik a birtoklásáért. Miután 1076-ban arab kézre került, 1095-ben II. Orbán pápa elrendelte a keresztes hadjáratot. Vezetésére a legméltóbb európai királyt, a fegyelmezett hadsereggel rendelkező, vitéz és tisztelkű I. Lászlót kérte fel. Sohasem tudjuk meg, mi történt volna, ha Szent László áll az első hadjárat élén. Korai halála miatt német és frank kézbe került, és vereséggel végződött nemcsak ez, hanem a következő három keresztes hadjárat is.

Az ötödiket III. Ince pápa hirdette meg 1215-ben. Ennek a vezetésére vállalkozott 1217-ben II. András királyunk tízezer főnyi, viszonylag kis létszámú, de remekül felszerelt és példásan fegyelmezett sereggel, oldalán a székely lovassággal. Csatlakozott hozzá VI. Lipót osztrák főherceg, majd I. Hugo ciprusi király is, de a költségek javát a Magyar Királyság állta. A hajóútért például Zára várával fizettünk Velencének.

Akkon városába érve a keresztes vezérek a magyar király sátrában haditanácsot tartottak. András alapos felderítés után a kulcsfontosságú Tábor-hegyi erődöt támadta meg. A hatalmas erőd 600 méter magas sziklás fensíkon épült, 77 torony és kétezer katona védte. A vár-



védőket legyőzték, de az erőd bevétele túl nagy áldozattal járt volna, ezért András visszarendelte csapatait. A taktika bevált: nem sokkal később a muzulmánok önként feladták, és maguk rombolták le Tábor-hegyi erősségüket.

A korábbi négy keresztes hadjárat óriási anyagi és véráldozattal járt, mégis kudarcba fulladt. Mintha András sem hitt volna a pápa rendeltére, idegen földön vívott háború sikerében. Húsz évig halogatta az indulást, a Szentföldre érve nem volt hajlandó megtámadni Egyiptomot (a mai tudósok már értik, miért), a kisebb csaták vezetését fiára, Dénesre bízta, míg maga zarándokhelyeket látogatott, és ereklyéket gyűjtött, hogy e keresztény kincsekkel a magyar egyházat erősítse. Seregét nem engedte részt venni a keresztesek féktelen megtámadásaiban, sőt, szövetségeseik megrökönyödésére a magyar vezérek megállították a csatát, amikor a szemben álló muzulmán csapatokban török-türk-kurd testvérnépeket ismertek fel.

Néhány hónapnyi hadviselés után, 1218-ban II. András épségben hazavezette seregét Antiochián, Nikaián és Konstantinápolyon keresztül. Útja során fontos szövetségeket kötött: mint akkoriban minden uralkodó, gyermekeit örmény, nikaiai és bolgár királyi sarjakkal jegyezte el, hogy rokoni kötelékekkel erősítse Magyarország befolyását a térségben.

Ő és utódai ezentúl viselték a Jeruzsálem királya címet is.

Fiúk, győztes csatáink sorába büszkén jegyezhetitek fel András németek fölött aratott két diadalát is. 1230-ban elhunyt



Hogy hívják András zászlajának, pajzsának mintázatát?

a korábbi szövetséges, VI. Lipót. Utóda, a harcias II. Frigyes többször is betört Magyarországra. Az 1233-as összecsapásban a magyar királyi hadak lovasíjász őseik taktikájával győzték le Frigyes seregét. Menekülést színeltek, majd visszafordulva körbevették, és megsemmisítették üldözőiket.

1235 nyarán Frigyes Léka várát próbálta bevenni, ám Andrással és fiaival, Bélával és Kálmánnal találta szembe magát. Az osztrák-stájer sereg úgy megrémült, hogy csata nélkül futott el Léka falai alól. András Bécsig üldözte a herceget, és 400 márka aranyat kért a béke fejében. Azt is hozzáfűzte, hogy ha Frigyesnek nincs 400 aranya, nyugodtan fizethet 4000 márka ezüstöt is.

Akinek van ereje, és tiszta a lelke, annak jó a kedélye is. Ezt a székelyek ma is vallják. Rajtunk múlik, hogy a magyaroknak ismét legyen okuk, kedvük a tréfálkozásra.

Zsigmond Emese



Havonta  
3 díjat!  
SORSOLÁS

**Februári megfejtések:** 907 júliusában az európai hatalmak azzal a szándékkal fogtak össze ellenünk, hogy kiirtsanak bennünket: Ugros eliminandos esse. 924-ben Bulcsu főhorka meghódította az olasz Aquileia várát, akárcsak őse, Atilla király 452-ben. **Nyertesek:** a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola IV. D; a szatmárnémeti Református Gimnázium III. osztálya; ivói olvasóink.